

APUNTS DE LA XERRADA SOBRE LA XINA I L'ALUMNAT XINÈS A CATALUNYA.

Les dades

El nombre de xinesos a Catalunya és d'aproximadament 40.000 (Dades de l'1 de gener de 2008). La distribució per sexes és bastant equilibrada: només un 10 % més d'homes que de dones

En nombres absoluts: el 2007 hi havia censades 29.411 persones xineses i el 2008 la xifra creix a 39.000. Pel que fa a l'edat, la mitjana es troba situada entre els 15 i 44 anys, per tant és una comunitat jove.

El grau de regularització de la població xinesa a Catalunya és molt alt, tot i que cal distingir entre tenir permís de residència (que són la gran majoria) i tenir permís de treball (aquí les xifres ja són més baixes).

Un percentatge important dels que estan inscrits a la seguretat social són autònoms. Els xinesos busquen poder treballar en negocis propis (botigues, bars, restaurants, confecció...)

El grau d'alfabetització és bastant alt. A la Xina el nombre d'alumnes que tenen estudis secundaris ronda el 74%. Gairebé tots els pares dels nostres alumnes xinesos estan alfabetitzats.

A la Xina la llengua oficial i la que té més prestigi és el mandarí, però també hi ha altres llengües de la mateixa família lingüística, considerades dialectes pels xinesos, amb un nombre de parlants important com el wú, el min, el cantonès, el xiāng, el gàn. Així mateix es parlen altres llengües més diferenciades com el tibetà i el uigur.

Les localitats de Catalunya amb més població xinesa són: Barcelona, Santa Coloma i Badalona. A Figueres hi ha empadronats 168 xinesos (0,4% de la població, gener 2008).

Dades d'escolarització: el curs 2000-2001 hi havia 622 alumnes, el curs 2006-2007 n'hi havia més de 4000. Per tant, hi ha hagut un creixement important, fruit, en bona part, de la reagrupació familiar.

Una petita passejada per la Xina.

És un país de dimensions continentals. Amb molta diversitat. És interessant comparar el planisferi tal com el mirem nosaltres a Occident, amb Europa al centre, i tal com el miren els orientals amb la Xina al centre del món.

La divisió administrativa és similar a la de l'Estat Espanyol: regions autònomes, províncies, municipis. Algunes d'aquestes regions són països que han estat annexionats.

La població és de 1.300 milions de persones (20% de la població mundial). Només d'un 10 a 14 % del territori és conreable. Això suposa un problema molt greu per les dificultats de subsistència de bona part de la població que viu a les zones rurals, que és la majoria (70%). No poden desplaçar-se lliurement a les ciutats per a residir-hi ja que necessiten permisos i la gran majoria no els tenen. Hi ha una població flotant (desplaçats) de més de 100 milions, els quals viuen lluny de casa seva en condicions de vida molt dures.

Hi ha 56 ètnies diferents. Les quatre més importants són: Han (la majoritària), miao, tibetana, hui (musulmans practicants)...

El 221 abans de Crist es va unificar la moneda i també l'escriptura. Això és molt important ja que el xinès té molts dialectes molt diferenciats entre ells i des d'aquest any es va passar a escriure amb els mateixos caràcters.

Religions més practicades: taoisme, confucianisme, budisme, cristianisme, islamisme,

En els darrers anys, la mentalitat de pares i fills ha canviat molt.. Molts del pares dels nostres alumnes han viscut en el règim comunista més estricte, en canvi els fills tenen una mentalitat més oberta. Han viscut l'època de l'obertura del país al món, del consumisme... i també es donen sovint conflictes intergeneracionals

La relació pares fills es regeix pel concepte de "pietat filial". Per als xinesos la família està per sobre de l'individu. Els fills, quan són grans, tenen el deure de tenir cura dels pares de la mateixa manera que quan ells siguin grans els seus fills faran el mateix.

La societat xinesa és molt jerarquitzada i estructurada. L'ordre té una gran importància. Totes les persones formen part d'aquest ordre amb uns drets i unes obligacions molt establerts respecte als altres. És un reflex del confucianisme : l'emperador ha de tenir cura del seu poble, el partit de la població, el marit de la muller, els fills dels pares quan són grans....)

La majoria dels xinesos que viuen a Catalunya (70%) vénen de la província Qintiang, situada a l'est del país i majoritàriament rural. Van arribar sobretot a partir del 1992 (atrets pel fenomen de les olimpíades de Barcelona) Posteriorment n'han arribat de provinents del nord del país, de zones més urbanes, una bona part han treballat en fàbriques i han vingut buscant millors condicions de treball.

El sistema educatiu

Pel que fa a l'escola a la Xina, és molt diversa en funció de les possibilitats econòmiques de les famílies. L'escola a les zones rurals té moltes mancances: pocs recursos, molt tes vegades massificada,... En canvi a les ciutats l'escola té més prestigi i és una via d'ascens social, tot i que només les famílies més benestants seran les que podran accedir a les universitats de prestigi. Però en general a la Xina l'educació és molt valorada.

El sistema educatiu xinès és molt competitiu, es premien els millors alumnes de diverses maneres. La relació amb el professorat és molt estricta.

Les classes solen ser magistrals hi ha poca interacció entre alumnat i professorat. L'alumnat té molta por a posar-se en evidència, ells en diuen "perdre la cara" i miren d'evitar tant com poden situacions que els deixin en ridícul davant els altres companys.

Cada assignatura té un tutor i moltes vegades ho és més d'un curs i esdevé una mena de segon pare durant els cursos que l'alumne el té de tutor. La família té en molta consideració el professorat i li atorga absoluta confiança respecte a l'educació dels fills. Fins al punt que li arriben a delegar aspectes educatius que serien propis de la família.

Les assignatures més importants són les matemàtiques i el xinès. Els aprenentatges solen ser molt memorístics.

El càstig físic està prohibit per llei (això no vol dir que tothom ho compleixi).

Per trencar el temps d'estudi fan diverses parades entre classes (taules de gimnàstica, esbarjo, gimnàstica ocular...)

Solen posar molts deures i no només són per casa. També es fan a l'escola: la primera mitja hora la dediquen a fer deures i a estudiar. A la tarda també tenen una estona per fer deures a l'escola i després els continuen a casa. Un dels deures més importants és la cal·ligrafia.

Una bona part de la feina per a casa és també la memorització de noms i conceptes (Cal aprofitar aquest costum i fer-los estudiar vocabulari, especialment en els primers moments d'estada a les nostres escoles).

Els xinesos i les xineses no escriuen seguint línies d'esquerra a dreta sinó en una direcció que va seguint els costats imaginaris d'un quadrat. Van omplint el full com si anessin seguint els laterals de molts petits quadrats.

A les escoles també s'aprèn el pinyin (la transcripció dels caràcters xinesos a l'alfabet romànic) Això suposa que l'alumnat xinès coneix el nostre alfabet en el moment de l'arribada a Catalunya

Com a Catalunya, també hi ha activitats extraescolars, però no tenen tant un sentit de lleure sinó per afegir més coneixements, que seran els que marcaran la diferència per poder marcar el plus de qualitat a qui pot fer l'activitat, que sol ser de pagament.

A la Xina la participació dels pares a l'escola és molt reduïda .No hi ha AMPAS.

Pel que fa a les sortides, colònies ... a la Xina també se'n fan. Quan arriben a Catalunya els alumnes i les famílies de vegades són reticents a aquestes activitats sobretot per qüestions econòmiques o de manca de comprensió de la informació. Cal treballar aquest aspecte a principi de curs i explicar bé el sentit pedagògic que tenen. En un principi potser costa però després ja van entrant en la dinàmica d'aquí.

La comunicació no verbal a l'aula: Sovint quan els renyen, els alumnes xinesos somriuen (és una forma de demostrar que acaten el que els diuen i de respecte envers el professor).

No els agrada mostrar obertament els sentiments. Solen tenir una actitud reservada. Sovint eviten el plor per no fer sentir malament l'altra persona.

En general, a l'espai públic, no hi ha contacte físic entre ells, no es fan abraçades... L'espai interpersonal és diferent del nostre; per tant, de vegades quan el mestre o la mestra s'acosten molt a ells per observar el treball que fan a la classe, els alumnes xinesos s'incomoden i fins i tot s'arriben a apartar.

Una forma de mostrar l'estima entre els xinesos és amb el menjar. Quan una mare està contenta fa un bon menjar (Per tant, una forma de castigar-los és deixar-lo sense dinar o sopar)

Quan hi ha un conflicte, busquen la intervenció d'un adult per solucionar-lo. Tenen un sentit molt fort del que és just o injust.

Per contactar amb els pares el millor és a través de comunicats escrits (si és possible traduïts) o trucant-los directament.

La llengua xinesa

Els aspectes referits a la llengua xinesa i les dificultats d'aprenentatge del català per part de l'alumnat xinès es troben recollits al *power point* que porta per títol *característiques xinès*.

() Aquestes notes són la transcripció resumida de la xerrada que va fer la ponent Begoña Ruiz, intèrpret i mediadora intercultural de l'Ajuntament de Badalona.*